

Kúria

végzése

Az ügy száma: Bfv.III.1.061/2022/11.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Dr. Bartkó Levente, a tanács elnöke

Dr. Idzigné dr. Novák Marianna Csilla, előadó bíró

Molnár Ferencné dr., bíró

Dr. Varga Eszter, bíró

Dr. Hornyák Szabolcs János, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2023. május 2.

Az ügy tárgya: embercsempészés büntette

Terhelt(ek): terhelt

Első fok: Szekszárdi Járásbíróság, 31.B.344/2021/3., ítélet, tárgyalás,

2021. november 16.

Másodfok: Szekszárdi Törvényszék, 5.Bf.6/2022/13., ítélet, nyilvános ülés,

2022. március 17.

Az indítvány előterjesztője: a terhelt védője

Az indítvány iránya: a terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria az embercsempészás büntette miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványát elbírálva a Szekszárdi Járásbíróság 31.B.344/2021/3. számú és a Szekszárdi Törvényszék 5.Bf.6/2022/13. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárásban felmerült 68.783 (hatvannyolcezer-hétszáznyolcvanhárom) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

[1] A Szekszárdi Járásbíróság a 2021. november 16. napján meghozott 31.B.344/2021/3. számú ítéletével a terheltet bünszervezetben elkövetett embercsempészás büntette [Btk. 353. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a), b) pont] miatt 3 év 6 hónap fegyházban végrehajtandó szabadságvesztésre és 7 év kiutasításra ítélte azzal, hogy feltételes szabadságra nem bocsátható. Rendelkezett az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról, a bűnjelekről és a bűnügyi költségről.

[2] Védelmi fellebbezések alapján eljárva a Szekszárdi Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2022. március 17. napján meghozott 5.Bf.6/2022/13. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, a terhelt terhére megállapított cselekmény törvényi

minősítéséből a bűnszervezetre utalást mellőzte, a kiszabott büntetést mint bűnszervezetben elkövetővel szemben kiszabottnak tekintette, a szabadságvesztést 2 év 6 hónapra, a kiutasítás tartamát 5 évre leszállította, a szabadságvesztés végrehajtási fokozatát börtönre enyhítette. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[3] Az irányadó tényállás lényege a következő:

– 2021. év közepén, közelebbről meg nem határozható időben nyolc, magát külföldi állampolgárnak valló személy embercsempészek segítségével hazájából Szerbiába jutott, ahol további embercsempészekkel megállapodott abban, hogy 2.000 euró/fő díj ellenében Magyarországon keresztül Ausztriába szállítják őket.

– A 8 külföldi állampolgárságú személy a szerb-magyar határt embercsempészek segítségével lépte át, és 2021. november 13. napjáról 2021. november 14. napjára virradó éjszaka az őket kísérő embercsempész által meghatározott helyen várakozott.

– A terhelt a fentiekkel egyidőben a tulajdonát képező személygépkocsival külföldről Magyarországra indult, majd 2021. november 13. napján, az esti órákban az ország területére érkezett.

– A terhelt egy embercsempészt folytató bűnszervezet – a nyomozás során nem azonosított – tagja felkérésére elvállalta, hogy az országhatárt illegálisan átlépő migráns személyeket – akiknek Ausztria elérése volt a célja – Magyarország területén továbbszállítja.

– Az elkövető a terheltnek a feladat teljesítéséért 400 eurót ajánlott fel.

– A terhelt 2021. november 14. napján, a kora hajnali órákban az embercsempész elkövetőtől kapott GPS-koordináták alapján járművével azon – Magyarország déli részén lévő – találkozási pontra ment, ahol a nyolc, az ország területére embercsempészek segítségével illegálisan érkezett migráns személy várakozott.

– A terhelt a találkozási ponton az általa vezetett járműbe felvette a nyolc külföldi állampolgárt, majd velük a megbízótól kapott üzenet szerinti GPS-koordináták által megjelölt, Magyarország észak-nyugati határterületén fekvő úticél felé indult.

– 2021. november 14. napján 1 óra 58 perc körüli időben a terhelt járművével – az abban helyet foglaló, általa szállított nyolc külföldi állampolgárral – haladt, amikor vele szemben rendőri intézkedésre került sor. Ennek során megállapítást nyert, hogy a terhelt által szállított nyolc személy Magyarország határát jogellenesen lépte át.

[4] A bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen a terhelt védője terjesztett elő felülvizsgálati indítványt a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontjára hivatkozva enyhébb büntetés kiszabása, és a feltételes szabadságról rendelkezés érdekében.

[5] Indokai szerint az eljárás során nem került kétséget kizáró módon bizonyításra, hogy a bűncselekmény elkövetésekor a terhelt a bűnszervezeti elkövetés bármelyik objektív elemét felismerte volna. Kizárólag az alapcselekmény nyert bizonyítást.

[6] A Legfőbb Ügyészség BF.1153/2022/2. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt nem tartotta alaposnak.

[7] Kifejtette, hogy a bűnszervezetben elkövetés megállapítása megfelelt a büntető anyagi jog szabályainak. A bűnszervezet valamennyi fogalmi elemének megvalósulása igazolható az irányadó tényállás alapján.

[8] Hivatkozott arra, hogy a terhelttel szemben kiszabott büntetés a bűnszervezet tételkeretemelő hatása nélkül sem éri el az irányadó büntetési tételek felső határát, így a bűnszervezetben elkövetés eredményes támadása sem adna alapot felülvizsgálatra.

[9] Mindezek alapján a megtámadott határozatok hatályában fenntartását indítványozta.

III.

[10] A terhelt védője által előterjesztett felülvizsgálati indítvány nem alapos.

[11] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, a jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozattal szemben jogi – nem ténybeli – kifogás lehetőségét biztosítja. Kizárólag a Be. 649. §-ában megjelölt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe, a felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető.

[12] A Kúria a jogerős ügydöntő határozatot – az eljárási szabálysértések kivételével – csak a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott részében, és csak a felülvizsgálati indítványban meghatározott ok alapján bírálja felül [Be. 659. § (5) bekezdés].

[13] A Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontja alapján felülvizsgálatnak van helye, ha a bíróság a bűncselekmény törvénysértő minősítése miatt, illetve a Btk. más szabályának megsértésével szabott ki törvénysértő büntetést.

[14] A törvénysértő minősítés ekként nem önmagában felülvizsgálati ok, hanem csak abban az esetben, ha a törvénysértő minősítéshez, miként a Btk. más szabályának megsértéséhez, törvénysértő büntetéskiszabás is kapcsolódik.

[15] Nem sértett törvényt a bíróság akkor, amikor a terhelt bűnösségét embercsempészés büntetében [Btk. 353. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a), b) pont] megállapította azzal, hogy a terhelt a bűncselekményt bűnszervezetben követte el, és a cselekmény minősítése is törvényes.

[16] Az indítvány a bűnszervezetben elkövetés megállapítását támadta.

[17] A bűnszervezetben történő elkövetés az eljárás tárgyát képező bűncselekmény jogi minősítése szempontjából közömbös. Az nem része a jogi minősítésnek, hanem olyan – bármely szándékos bűncselekmény elkövetéséhez kapcsolható – többes elkövetői forma, ami megvalósulása esetén a Büntető Törvénykönyv Általános Részében foglalt jogkövetkezményeket – egyebek mellett az e szervezeti forma keretében elkövetett bűncselekmény büntetési tételkeretének az emelkedését – vonja maga után.

[18] Következésképpen az sem érintené a bűncselekmény minősítésének törvényességét, ha a bíróság a Btk. 459. § (1) bekezdés 1. pontja szerinti feltételek téves megállapításával jutott volna arra az álláspontra, hogy a terhelt bűnszervezetben követte el a terhére rótt cselekményt.

[19] A bűnszervezetben elkövetés téves megállapítására való hivatkozás önmagában, függetlenül a kiszabott büntetéstől, nem felülvizsgálati ok. Az erre történő hivatkozás a felülvizsgálati indítványban, mint „a büntetőjog más szabályának” megsértése – azaz a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont második fordulat – lehet alapja a felülvizsgálatnak, feltéve, hogy ez arra is kiterjed, miszerint az említett anyagi jogszabálysértés miatt a kiszabott büntetés törvényt sértő [Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpont].

[20] Jelen esetben azonban a terhelttel szemben kiszabott büntetés még a bűnszervezetben elkövetés miatti büntetési tétel felső határának emelkedését figyelmen kívül hagyva is törvényes.

[21] A terhelt terhére rótt embercsempészés büntette [Btk. 353. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a), b) pont] két évtől nyolc évig terjedő büntetési tétellel fenyegetett.

[22] Következésképpen a terhelttel szemben kiszabott szabadságvesztés akkor sem törvényt sértő, ha a bűnszervezetben elkövetés megállapítása törvényt sértő lenne.

[23] A bűnszervezetben történő elkövetés megállapításának további jogkövetkezménye a büntetési tétel felső határának emelkedésén kívül az elkövető feltételes szabadságra bocsátásból való kizárása, valamint a fegyház végrehajtási fokozat megállapítása.

[24] A feltételes szabadság lehetőségéből kizárás, valamint a szabadságvesztés büntetés végrehajtási fokozatának meghatározása akkor sem tekinthető törvényt sértő büntetéskiszabásnak, ha annak alapja a bűnszervezetben elkövetés – az indítványozó által állított – téves megállapítása lenne.

[25] A Btk. 459. § (1) bekezdés 1. pontja szerint a bűnszervezet megállapításának feltételei az alábbiak:

- legalább három személyből álló,
- hosszabb időre,
- hierarchikusan szervezett,
- konspiratíván működő csoport,
- amelynek célja ötévi, vagy ezt meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő szándékos bűncselekmények elkövetése.

[26] E feltételek egyidejű megléte esetén törvényes a bűnszervezet megállapítása.

[27] Az irányadó tényállás szerint

- a terhelt egy embercsempészt folytató bűnszervezet tagja felkérésére elvállalta, hogy a magyar országhatárt illegálisan átlépő, Ausztriába tartó migráns személyeket Magyarország területén továbbszállítja;
- a terheltnek a személy a feladat teljesítéséért 400 eurót ajánlott fel;
- 2021. november 13. napjáról 2021. november 14. napjára virradó éjszaka a szerb-magyar határt embercsempészek segítségével jogszerűtlenül átlépő 8 külföldi állampolgárságú személy az őket kísérő embercsempész által meghatározott helyen várakozott;
- a terhelt 2021. november 13. napján, az esti órákban a tulajdonában lévő járművel lakóhelyéről, külföldről Magyarországra érkezett;
- 2021. november 14. napján, hajnalban a terhelt az embercsempész által – GPS-koordináták megadásával – meghatározott találkozási pontra ment, ahol a nyolc, az ország területére embercsempészek segítségével illegálisan érkezett migráns személy várakozott;
- a terhelt itt járművébe felvette a nyolc migráns személyt, majd velük – az ugyancsak a megbízója által – megjelölt GPS-koordináták szerinti úticél felé indult.

[28] Következetes a Kúria gyakorlata abban, hogy a felülvizsgálatban irányadó tényálláshoz tartoznak mindazon történeti tények, amelyeket az ítéletben megállapítottak, függetlenül attól, hogy ítéletszerkesztési hiba folytán nem a történeti tényállásban kerültek

leírásra, hanem az indokolás más részében, így a bizonyítékok értékelése vagy a jogi indokolás körében.

[29] Ekként az irányadó tényállás részét képezi a jogerős ítéletben írt azon ténymegállapítás is, hogy a terhelt tisztában volt azzal, hogy a nyolc migráns személy a szerb-magyar államhatár magyar oldalára embercsempészek segítségével jutott el, továbbá az is, hogy e személyeket a terhelttel való találkozási pontra juttató embercsempész a gépjármű indulásáig a helyszínen maradt {Szekszárdi Járásbíróság 31.B.344/2021/3. számú ítélet [11] és [15] bekezdés}.

[30] Az adott ténybeliség mellett nem kétséges, hogy a terhelt tekintetében a bűnszervezetben elkövetés megállapítható volt.

[31] A terhelt terhére rótt embercsempészség büntette [Btk. 353. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a), b) pont] két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. A büntetési tételre vonatkozó feltétel fennállása egyértelmű.

[32] A három vagy több személy meglétét, mint törvényi feltételt illetően megállapítható, hogy az irányadó tényállás szerint nem fér kétség ahhoz, hogy a terhelt tudata átfogta a tevékenysége során a legalább három, illetve annál több személy szervezetben való részvételét.

[33] A hosszabb időre szervezettség szempontjából közömbös, hogy az elkövető milyen időtartamon keresztül vett részt a bűnszervezet működésében. Jelentősége annak van, hogy nem csupán a tervbe vett bűncselekmény elkövetésének tartamára, hanem a bűncselekmények elkövetését célzó csoport kialakulására, működésének összehangolására is történik vállalkozás. E törvényi feltétel lényege a szervezettség fokmérője, és megléte nem szükségképpen köthető valamely időtartam elteltéhez. Mindemellett a további törvényi feltételek – a létszám és a tervbe vett bűncselekmény – az elkövetés megkísérlésével értelemszerűen egyben teljesülnek.

[34] A hierarchikus szervezeti felépítés mint feltétel szintén megvalósult tekintettel arra, hogy az eljárás során ugyan ismeretlenül maradt elkövetők által létrehozott szervezetben az embercsempész személy irányító szerepével a terhelt nemcsak tisztában volt, de e személy által meghatározottaknak megfelelően cselekedett, hajtotta végre az utasításait.

[35] A tényállásból kitűnően a szervezet egy adott szintjén lévők végezték a migránsok Magyarországra utaztatását, a kapcsolatfelvételt, míg az embercsempész személy – a terhelttel megállapodva – őt pénzért bevonta az embercsempészség folyamatába, amely további szintet jelentett.

[36] A Kúria rámutat, hogy a hierarchikus szervezettség nem jelenti valamennyi bűnszervezetben résztvevő személy hierarchiában való elhelyezkedését. Amennyiben olyan adat áll rendelkezésre, amely akár egy résztvevő szervezői, koordináló, irányító szerepére vonatkozik a feladatok megosztása során, akkor e körülmény olyan alá-fölrendeltséget jelentő személykapcsolatnak tekinthető, amely megalapozza a bűnszervezet megállapítását.

[37] Az irányadó tényállás alapján a terhelt, illetve az embercsempész személy között ez a helyzet állt fenn.

[38] A csoport konspiratív működése nem más, mint az együttreménykedés, „összeesküvés”, az összehangoltság, melynek mikéntje a leplezettség. Amennyiben a külvilág elől rejtve valósul meg, akkor értelemszerűen nem jelenti a teljes szervezet minden tagjával való együttműködést, hanem az egyes cselekményekhez rendelt személyek összehangolt tevékenységét feltételezi.

[39] Jelen esetben a bűnszervezet tagjai tevékenységüket rejtve folytatták, ami cselekményük végrehajtásának megkönnyítését, de egyben a felderítés megnehezítését is szolgálta.

[40] Mindez a bűnszervezet megállapításához megkívánt konspiratív működés fogalmának mindenben megfelelt.

[41] A terhelt aktívan csatlakozott a bűnszervezethez, annak tevékenységében részt vett.

[42] A bűnszervezet megállapításának a Btk. 459. § (1) bekezdés 1. pontjában írt valamennyi feltétele a kifejtettek szerint megvalósult. Fel sem merülhet, hogy a terhelt a terhére rótt cselekmények elkövetése során mindezzel ne lett volna tisztában.

[43] Az elkövetőnek a bűnszervezetben elkövetést átfogó tudattartalmára vont következtetés alapja ugyanis az, hogy a törvény a bűnszervezet külső, tárgyi jellegű ismérveit határozza meg, amelyek kívülálló számára is felismerhetőek. Ehhez képest az elkövető tudatának nem arra kell kiterjednie, hogy a bűnszervezet törvényi előfeltételek szerint létrejött, hanem arra, hogy a bűnszervezet tárgyi sajátosságainak ismeretében annak „működéséhez” csatlakozik, illetve annak keretében cselekszik.

[44] Ekként a bíróság ítéletében törvényesen állapította meg, hogy a terhelt a cselekményét bűnszervezetben követte el, és törvényesen alkalmazta annak jogkövetkezményeit is.

[45] Ezért a Kúria – miután nem észlelt olyan eljárási szabálysértést sem, amelynek felülvizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles – a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, és a megtámadott határozatokat a Be. 662. § (1) bekezdés alapján hatályában fenntartotta.

[46] A felülvizsgálati eljárásban felmerült bűnügyi költségről a Be. 664. § (1) bekezdés zárófordulata alapján rendelkezett.

[47] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 6. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.

[48] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul. A Be. 652. § (7) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal csak egyszer nyújtható be. Az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetve az azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja [Be. 656. § (4) bekezdés].

Budapest, 2023. május 2.

Dr. Bartkó Levente s.k. a tanács elnöke, Dr. Idzigné dr. Novák Marianna Csilla s.k. előadó bíró, Molnár Ferencné dr. s.k. bíró, Dr. Varga Eszter s.k. bíró, Dr. Hornyák Szabolcs János s.k. bíró